

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

IV. Muncerus eorum Apostolus prodit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

nus Sleidanus ait, Muncerum Lutheranae doctrinae odio, quam tamen initio professus fuerat, suam publicasse, ut gloriosum Evangelistae nomen acquireret. Quorquot tamen vitam & mortem hominis huius descripserunt, ut Lindanus, Melancthon, Horrensus, (a) & alij, quos mihi videre contigit, inter Muncerianae doctrinae articulos, eum qui est de Anabaptismo non ponunt; nec ille unquam eos qui in Ecclesia Catholica baptizati fuerant, rebaptizasse legitur. Illud tamen verum est, hunc primum eam doctrinam proposuisse, quam Anabaptistae postea quibusdam in locis sequuti sunt. (b) Qua vero ratione & quo tempore Lutherus fundamenta Anabaptistici erroris posuerit, Vlenbergius in vita (c) Lutheri hunc in Modum ostendit. Fratres VValdenses, qui in moravia & Bohemia degebant, comperit quod VVittebergae noua Religio cuderetur, quosdam discipulorum suorum ablegauerat VVittebergam exploratum an cum noua Ecclesia in communionem venire possent. Cum his Lutherus de varijs rebus egerat, imprimis vero de baptisate & S. Eucharistiae Sacramento. Legati hi asseuerabant puero- rum seu infantum baptisum retineri à suis, ea ratione, ut quia in ista aetate nondum crederent, ea conditione tamen baptizarentur ut postmodum per aetatem informarentur de fide. Id Lutherus improbauerat, asserens praestare, ut baptisum plane omitteretur, quam ut puer sine fide propria baptizaretur. De Sacramento Eucharistico professerant, ijdem quod ea contineretur corpus Christi. Sed quia ancipites animaduertit, Lutherus, rogauit eos, ut edito libello dilucide suam de hoc Sacramento sententiam explicarent, quod paulo post fecerunt, edito libello Bohemice ac Germanice scripto, in quo Christum nec esse in Eucharistiae, nec adorandum censuerunt, facta sunt haec ante Annū 1522. nam ipso hoc anno Lutherus librū edidit de Eucharistia, in quo & VValdensium rationes diluit, & quod Legatis eorum asseruerat, repetit. *Satius esse baptismum omitti quam infantes sine propria fide baptizari.* Id plane est fundamentum Anabaptismi à Lutheri infeliciter positi. Vtraque certe tam Lutherana quam Anabaptistica secta in Saxonia originem sumit, (ipso Bucero teste.) Hic Storckius Munceri magister tyrocini um suum fecit; hic ibidem Muncerus postea dogmata sua spargere coepit. Illud vero notatu dignum est, quod eodem loco Muncerus cathedram primum conscendit, vbi Lutherus antea latuerat,

& primos suos libros, imprimis illum de Captiuitate Babylonica conscripserat, nimirum in Alstadeni oppido, ad Thuringiae fines, quod Lutherus, ut supra dixi, Parthmon suam appellare solebat. De Storckio Melancthon sic scribit. *Vidi Nicolaum Storckium, qui primus Anabaptistica secta venenum per Germaniam disseminauit, ac magnas turbas excitauit. Hic aiebat, à Deo qua seire cuperet, in somno sibi reuelari, & Angelum secum colloqui; atque Deum velle, ut Electi, ipsius ductu, terra imperium accipiant, atque Ecclesiam purgent. Idem Sacramenta despiciebat: atque etiamnum infelix erro circumcurseat, & populum seducat.* Haec de Storckio Melancthon, qui vt Sergius Mahumeti, ita ipse in propaganda superstitione Muncero fuit socius. Maubius idem fere scribit, (f) quod nimirum suis persuaserit sibi cum Gabriele Archangelo esse colloquium, atque reformandae Ecclesiae & manus imponendi negotium demandatum. Tandem miser hic Monachij in Xenodochio fuit extinctus. (g)

IV. Muncerus postquam se tamquam nouum Apostolum Mundo ostendisset, tam in sermonibus quam scriptis praese tulit: *diuinitus sibi inspiratum ut tam Pontificem quam Lutherum oppugnet, (h) quod utriusque doctrina esset vitiosa & impura. Pontificem nimium duris legibus atque vinculis alligasse hominum mentes: Lutherum soluisse quidem ea vincula, sed in contrariam partem peccare, nimiumque indulgere. Suam vero doctrinam medium tenere. Non plus tribuendum esse Pontificijs Constitutionibus quam Lutheri statutis. (i) Interim externa quadam sanctitatis specie, vitia detestabatur, etiam quae leuia videntur, ac docebat castigandum esse corpus ac ieiunijs macerandum: quae à Lutheri nimia sagina distenta sint.* *Doctrina Lutheri, inquit Anabaptistarum Apostolus Menno, (k) carnalis & dissoluta, populum carnalem & dissolutum in tantam deduxit impietatem, ut inter Turcas & Tartaros maior reperiri non possit:*

M Muncer

a *Libr. de Anab. a. iij. Mel. in histor. Munceri*
 b *Luth. libr. de Missa angul. tom. 7. Vit. latin. fol. 233.* c *cap. 10. num. 5.* d *Tom. 2. len. pag. 220.*
 e *Cochlaus in Actis fol. 102. & 3.* f *Tom. 3. f. Ionch. Curans in Chron. Siles. pag. 138.* g *Henr. Rotteln. ibid. Manbius in loc. com. tit. de Eccl. fol. 481. Vlenb. caus. 21. cap. 21. pag. 760.* h *Sleid. lib. 5. fol. 99.* i *Erasm. Alb. libr. contra. Carlstad. n. 2. 3. & seq.* j *Libr. de Christ. fide pag. 234.* k *Bucholtzer in Chronic. Sleid. lib. 5. Osiand. lib. 1. cap. 36. fol. 98. histor. Eccles. 1. Method. de auctor. Anab. fol. 67.*

Muncerus porro non solum sermonibus suis, sed habitu etiam ac tota vita miserabilem simplicitatem præ se ferebat, eaque ratione magnam sibi apud vulgus auctoritatem comparabat. (a) Somnia item, ecstasim, reuelationes diuinas, & colloquia cum Deo fingebat. (b) Atque eadem ob causam à seipso serio & libenter, at à Lutero contemptim & per probum Prophetæ caelestes & nominati sunt & exagitati. Precationem tam ipse quam discipuli, eleuatis ad cælum oculis, in hæc verba fudebant: *Pater infunde animo meo perfectum desiderium iustitiæ tuæ. Quod nisi feceris, te tuosque Apostolos ad unum omnes abnegabo.* Ecce tibi miram precationem, quæ & Dei abnegationem habet adiunctam. (c) Quid putas, non statim momento Spiritum sanctum ad has preces descendurum? O simplices, inquit, qui hoc modo decipi se patiuntur! Id vero mirum videri nemini debet: quum & ante & post Muncerum multi fuerint, qui his artibus populis imposuerunt. Florentinis nihil est acutius, nihil callidius: & tamen his persuasit Sauanarola, se cum Deo colloquia habere, (d) vt Machiauellus testatur, qui addit: *Vtrum hoc verum sit, nec ne, non satis scio. Sed & de tali homine non nisi honorifice loqui volo. Illud tamen dico, decem hominum millia illud credidisse, quamuis tanta miracula non viderint, vt persuadere sibi hoc deberent. Sola ipsius vita, doctrina, & cathedra veritatis in qua stabat, hanc illius opinionem impresserunt. Quamobrem, ait idem, nemo debet eius perficiendi spem abijcere, quod ab alijs perfectum videt.* Hæc Machiauellus. Enimvero, nonne isti suorum temporum Mosiculi, seu Noui Moyses & Prophetæstri, in huius Schola educati videri debent, cuius Lectiorem adeo graphice didicerant? qui familiarum in modum, quasi facie ad faciem cum Deo sermocinantur? Sic Muncerus, suo ipsius delirio, somnijs & reuelationibus deceptus, alios deinde decipit. Quia tamen intelligebat ad stabiliendam doctrinam suam alio fundamento quam somnijs & visionibus opus esse; rerum inter omnes ex Sc. sacra communitatem esse voluit, (e) Agrariæ illos olim legis aut Sisachthiæ suafores imitatus. *Fratres, inquit, omnes sumus, & filij Adams. Quare æquum non est vt alij intereant fame, dum alij in summis diuitijs ac rerum abundantia deliciantur. Apostoli nihil propriam habuerunt, (f) sed omnia erant communia.* Hoc quidem dogma mirum quantum hominum multitudinem breui allegerit, quaras etiam discordias & seditiones pepererit, quæ à Sleidano & alijs describuntur. V. Saxoniz Dux 7 bide nouo vate Muncero au-

dijisset, Lutherum quid faciendum esset in consilium adhibuit; qui suavit, vt eum toleraret. Quem admodum enim insignis luxuriæ Imperator Gordianus ex omnibus puellis formosissimas ac maxime deformes in balneas ad se adduci voluit, quod harum comparatione illarum pulcritudo magis appareret; sic Lutherus quotidie noua, præferrim tam deformia inonstra enasci non ægre ferebat, sperans hoc modo doctrinam suam multo plausibilem redditum iri. (g) Postquam autem vidit tantam ad Munceri partes accessionem fieri, suamque gloriam quodammodo obscurari, vt qui non minus contra ipsum quam Pontificem Romanum passim inueheretur: calamum in eum strinxit, (h) diabolum incarnatum appellans; ac ciuibus vbi concionabatur Muncerus & socij, consilium dedit, vt eos eijcerent, nisi doctrinam miraculis confirmarent. Sic enim scribit ad Senatorem & magistratum Mulhusinum, *sapienter eos facturos si Muncerum interrogarent à quo prædicandi acceperit potestatem. Si dicat à Deo, id ei probandum, & vocationem suam miraculo aliquo confirmandam. Id si facere non possit, extrudendum. Illud enim Deo proprium esse, vt voluntatem suam per miracula declaret, quoties vsitatum ordinem mutari velit.* Sic Lutherus ab alijs exigi iubet quod præstare ipse nunquam potuit. Probatamen norat Lutherus, has veræ & legitimæ, ac non falsæ aut adulterinæ Ecclesiæ esse notas. Bullingerus quoque (i) cum Anabaptistis de Pastorum vocatione disputans, ab eis extraordinaria signa & miracula exigere non dubitauit. Et Lutherus legem hic eam præscribit, quæ sane omnibus nouam doctrinam afferentibus os occludere debet, nisi vni ipsi, qui tamquam alteri Mahumetes priuilegium hoc cælitus sibi concessum iactat, vt sit Elnabi, id est, Dei interpret, etiam si nulla faciat miracula. *Si quis forte, inquit, (k) ad vos venit, & concionandi potestatem petit, quærite an habeat missionis seu vocationis sue testimonium.*

a Bucholtzer. in Chronic. Sleid. lib. 5. Ofiand. lib. 1. cap. 36. fol. 98. histor. Eccles. b Moded. de auctor. Anab. fol. 67. c Luth. libr. de caelest. proph. Bulling. lib. 1. de orig. Anab. cap. 2. fol. 3. d Iou. in elog. viri Commina. libr. 8. cap. 2. & c. 19. Besold. diff. 1. fol. 27. e Lamb. Hortens. hist. Anab. libr. fol. 12. b. 2. Bulling. de orig. Anab. lib. 1. cap. 3. fol. 5. f Actor. Sleid. lib. 4. & 5. g Coll. Mens. fol. 153. Sleid. lib. 5. Luth. Tom. 2. fol. 4. 55. h Melancthon in hist. Munc. Luth. rom. 2. Ten. fol. 455. 456. ad Senat. Mulhusin. Sleid. lib. 5. fol. 99. & 104. i Lib. 3. c. 4. & seq. ad Anabapt. k Tom. 5. fol. 491.